ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ—ՏԱՐԻ—ԹՎԻ—1335—ՀՈՐԵՔՇԱԲԹԻ—10—ՅՈՒՆՎԱՐ—1873

ՊԱՏՄԱՆԳ

Ցարեկանգին Պոլսոյ համար 180 դր.
» Դաւառաց » 10 մէջ.
Վերջամսեայ Պոլսոյ » 90 դր.
» Դաւառաց » 5 մէջ.
Լուրաքանչիւր թերթի գին 50 փարա
Լրանալուն ատեն մեկ անդամի համար 3 դուրուշ, երկու անդամի համար 2 դուրուշ, աւելի անդամներու համար զատ ասկարիութիւն կը լլայ։

ԱՐԱՐԱՏ

ԼՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 10 ՅՈՒՆՎԱՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Քաղաքական հորիզոնին վերայ ոչ շարժում, քանի մը աւր կէսուեր անմասնակ ոկսան, որք կրնան քիչ շատ մեսաւոր ազդեցութիւն մի մէջ փոխուիլի յարուցանել ի աշխարհի խաղաղութիւնը վրդովելէ։

Այս կէսերուն առաջինն է Գաղղիոյ Լրեանէ յանձնաժողովին ըրած մէկ զեղումը, որ ազգային Ժողովոյ իշխանութիւն կուտայ հռչակաւորութեան կամ միապետութեան խնդիրը վերջնական կերպիւ լուծելու։ Դեռ յայտնի չէ թէ ազգային Ժողովը ինչ բնաւորութիւն ալիսի ընէ այս որոշման։ բայց տարակոյս չկայ որ մեծագոյն մասին ուղած բանն է, և եթէ Պ. Թիէր չկրնայ մերժել տալ, կը վախցուի որ ահագին յեղափոխութիւն մ'երթէ երկրին մէջ։

Միապետականաց մեկուսանալ մասը իր նոպատակին համեմատ հասնելոյ հասնիր ամեն բան այլն առած է։ բայց հանրապետականք ալ ասպարէզն անանց չմոռնալ համար նմանապէս ամեն բան ուսումնին առած են։ Լաւագոյն է թէ ժողովին մեծագոյն մասն հանրապետական ամենատարբեր միտում մի ցուցնէ, կրնան ազգային Ժողովոյ առաջանէն վարդցիները կը փախուցուի և. քաղաքացին ալսուհետեւ մէ՛սկսի իւր ամեն ասկարմեներով։

Կարծողներ կան, որ Պ. Թիէր ոչ ոքէն ոչո ծանոյ վիճակին չմոռալը հասնիլ, և եթէ ազգային Ժողովոյ մէջ իւր խոհեմական խորհուրդները չկրնայ լսելի ընել, շարեաց առաջին առնոյ հասնիլ երկրին կը դիմէ, և նորա կամքը կը հարցնէ։ Այս ալ առանց ազգային Ժողովոյ լուծելոյ չկրնար լինել։ Պ. Թիէր ալեակ յանձն առնու՞ այս պեսառիան հարաւածն ընել, չատ երկարցնելու է։

Ոմանք ուրեմն ուսումնական թէ Ազգային Ժողովոյ մէջ այս խնդիրն ինչ կերպարանք ալիսի ստանայ և ուր ալիսի յանգի։

Գաղաքական աշխարհի ուշադրութիւնը գրաւող երկրորդ կէսն ալ կեդրոնական Լանոյ խնդիրն է։ որ այս օրերս բուռնակցութեան նեխի եղած է Գաղղիոյ և Անգղիոյ մէջ։

Գաղափա՝ Այնոյ մէջ բրած աշխարհակալութեանց վերայ Անգղիոյ թագաւորած կասկածները փարատելոյ համար Շուվալովի կոմս Լանդոն գալեր է։ բայց վերջին հեռագրոյց նամակը, իւր նպատակին չէ կրցած հասնիլ։ Անդրիա ոչ միայն հաւանութիւն չէ տուեր Գաղափայի, այլ և, ինչպէս կերևի, տաւարեալ կասկածի մէջ է իրարու, նոր գրգռանդները դրկեր է՝ ի Հնդ կասան։

Բայց Գաղափա Եւ ալեակ կենցաղ իւր դիտաղութիւնէն չյուսալիր։ արդէն ոկսուծը կամաց ոկսուց՝ ի դրբեր ասներու պարտաւորուած է։ Իւր ասրդէն բրած այիսրդհակարութիւններն ամրացնելոյ և իւր աւելորդութեան հաղորդակցու թիւններն ապահովելոյ համար՝ Գիբիոյի և Պուխարայի խանութիւնները պիտի դրբուին, և իւր սահմանները մինչև Աֆղանստան պիտի հասցնէ։ Ասոյ Անգղիական Հնդկաստանի և Գաղափայի մէջ տեղը կը՝ ճնայ միայն Աֆղանստան, որ հիմա Անդրիոյ գաղանակիցն է։ բայց երբոր Գաղափա ալ սահմանակից ուներնայ, կրնայ անկէ վատակալ և. ահագին ձեւերը վտանգաւոր պիտի լինել։ Այս է Անդրիոյ վախը, և այս պատճառաւ է որ Գաղափայ յառաջխաղացութիւնն անհանդիստ կընէ զայն։

Առ այժմ այս երկու մեծ տէրութիւնոց իրար ի՛նդդէն կասկած չկայ։ բայց ապագայն մէջ պատահումներ կրնան առնուիլ իրարու հետ կուռի բռնուելու և Ասիոյ պերիշխանութիւնը ի՛ւրանց ձեռքն քաշելու։ Պէտք չէ մոռնալ ասկայն, թէ Եկեղեցական Ասիոյ դէս բարբարոս ժողովրդոյ վերայ Ռուսաստան իշխանութիւնն տարածուելու՝ գրիսասանէական քաղաքակիրթութեան այն կողմերը Եւրոպան մեծապէս կը նեղուի։ Այս նկատմամբ Լեբրազիան բարդիրք առուել Ռուսիոյ ելաւանը կուտան այս ելնելոյթս մէջ քան թէ Անդրիոյ։

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Վիեննա 16 յունվ.

Լյուգիրք սա հանարան կը բաղձան որ Անդրիոյ և Գաղափայ մէջ լաւ յարաբերութիւնը հաստատուին։ բայց մինչև հիմա այս արդիւնքն յուսացնող բան մի չտեսնուիր։

Լոնդրա 16 յունվ.

Շուվալովի կոմսը մեկնեցաւ մեր քաղաքէն։

Անդրիոյ ամեն քաղաքներէն և որիշ ամեն երկիրներէ 60000 մարդ Զոլոշլոյի դիմած էին Դարվինի յարգարկաւորութեան հանդիսատես լինելու։

Կայսրդին յանախ «Դեցցէ կայսր» ազատակա կոչունակներ բայց կը պատասխանէր։ «Կայսրը մեռաւ, կեցցէ՛ Դարվին»։

Փարիզ 16 յունվ.

Հռոմի Պապին քով պատգամաւորն նախորդ գեղապն Պ. Գուրիսիանի փոխանորդն ասիմ։ Ծանուցաւ որ Հարգուն՝ Պ. Տէր Գարի ուսած բացատրութիւններէն ետեւ՝ հեռաւոնք չանեցաւ։

Թէհրան 14 յունվ.

Լեկի իրիկուն սիրութիւնց գեսպանները եւ պարսիկ ազնուականները Մեծ—Եպարքոսի սպասարանը հրաւիրեցան։ Այս առաջին անգամ է որ այսպիսի գումարում մի կը լինի Պարսկաստանի մէջ։ Ասով նոր դարաշրջան մի կրսկսի Պարսկաստանի մէջ և այս գործին սկզբնաւորութեան համար գովեստ թեան արժանի է Մեծ—Եպարքոսը։ Այս գումարումն ալ ոչ մի դիպուած չեղաւ։

Լոնդրա 19 յունվ.

Ընդհանրապէս կարծիք կայ թէ Կեդրոնական Ասիոյ Նիզամակ Անդրիոյ կառավարութեան քաղաքականութիւնը բլնոնում չպիտի փոխուի։ Այս պատճառաւ Շուվալովի կոմսին պաշտօնն ընդունայն ելած կը համարուի։

Մադրիտ 19 յունվ.

Յուսնիոյ Չիլոյին հոգմերը Քարլոսեան հրամախումբերն ուներցած են Կարլոս։

Նիս Կոզ 19 յունվ.

Բարուժ անձրեւ, սելոպով քանի մի գեսներ յորդեցին։ Երիկն Ֆիլատելֆիա բանոյ երկաթուղին ջուրէն կոխուեցաւ։

Լոնդրա 19 յունվ.

Պարտիզ 1 միլիոն մուսեհնոյ մեռաւ։

Օրսերվերը լրոյ իրր կարծ թէ Շուվալովի կոմսը չյաջողեցաւ։ Անդրիոյ դէրքը փոխուիլը Պարսկաստանի և Կեդրոնական Ասիոյ Նիզամակի Անդրիոյ հետ Ռուսիոյ յարաբերութեանց խնդիրը բացուած է։ հիմա։

Ռուսիա կասաջարկի որ Փիվոյի եւ Աֆղանստանի հետ ծագած գժտութիւնն իրրեւ կեդրոնական Ասիոյ ընդհանուր խնդրոյն մասն Նիզամի։

Փարիզ 18 յունվ.

Ազգային Ժողովոյ վիճաբանութեանց Պ. Թիէրի մասնակցելուն վերայ երեսնից յանձնաժողովին հետ անհամաձայնութիւն կը շարունակի։

Լոնդրա 18 յունվ.

Շոմ Քոնս 52 3/16
փոխ 1869 64 1/8
» 1871 73 3/4
Ընդդ. Քոնս. 92 1/8
Ալֆոն 27—
Մոնվ. 41—41 1/2

Լիվերբուլ 14 յունվ.

Բամբակ Մ. Դ. 10 1/4—3/8
Պատրաստած 8000 հատ։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կայսերական Հրամանաւ՝

Գրանիոյ կոմսակալ Մուսթաֆա փաշան Ճ.քսարայի կուսակալ տնուանեցաւ։

Մուսթաֆա Ալիմ փաշան վերբաձին Գանիոյ կուսակալ տնուանեցաւ։

Ալիրիոյ կուսակալ Մուսթաֆի փաշան Գեսանկան խաչերդոյ անգամ տնուանեցաւ։

Գոնիոյի կուսակալ Հալիլի փաշան Ալիրիոյ կուսակալ տնուանեցաւ։

Ճանանոյի կուսակալ Հիսաքեսանի փաշան Գոնիոյի կուսակալ անուանեցաւ։

Լեպրելի լրագիրը կը ծանուցանէ թէ անցեալ հինգշաբթի օրը Մեծ—Եպարքոսի Նոխարարութեանը Բ. Դարուք պատուուած նախարարաց խորհրդարան՝ Նոյն իրիկունն ալ Մեծ—Եպարքոսի ապարանքը պատուուելով, ուրիշ կարեւոր խնդիրներէ զատ՝ լրագրոյ վարչական դրութիւնը բաւական ուշերոյ խնդրոյ ալ զբաղեցաւ։

Յոգնութեան երիտասարդ ոյն Բենանիկեն մինչև՝ Դէպպիէ չենք ամ մասն տարուած լինելով, ապրաթ օրը բացուեցաւ։

Երուսաղէմէն կը գրեն թէ Գաղեսանի յոնադուան ժողովրդենէն Իրուսաղէմոյ նոր քնարի պատրիարքը ճանչել չեն ուզեր՝ պատճառս ցուցնելով թէ աշխարհականք մասնակից չեն եղեր նոր ընտրութեան։ եւ իրենց այս բաղդը ներկայացնելոյ համար պատգամաւորութիւն մի դրկեր են Գ. Գալ։

Սակայն նոր Պատրիարքին Պերաթը վերջին շաղ նեստով Երուսաղէմ գնաց։

Կը խօսի թէ Պ. Ֆիշեր՝ ամեն կողմ

մէ իրեն եղած թոխանձանաց ղիջանելով՝ ժամանակ մ՚ոլ ապիտի կենայ մոյրաքաղաքիս մէջ։ Նաս ուրախ եմք իւր այս որոշման վերայ, որ առայց սակաւութիւն ունեցող չաս մ՚ոնձանց հաճելի և օգտակար լինելէ զատ, անգամ մ՚ոլ ցոյց պիտի տայ այն պայծառ յոյսերը՝ զոր այս հարուստ և դիտաւոր ոկնաբոյժն իւր հայրենեաց ապագենտրոն հանճարեղ գործածութեամբը ձիրք կը ընէր։ Լ. Թ.-ԷՒ.

Մոյրաքաղաքիս յանուն ընտրիրը կը ծանուցանեն թէ Բ. Գրոն ազատքին գործոց պաշտօնեային յանուն որոտարիարքին նամակ մի գրելով իմացուցեր է թէ Բրիզրէնի և Պոնիոյ մեռորոպոլիտներն իրենց պաշտօնը լա չեն վարեր, պէտք է որ փախուին։

Գաստիարքարանին պատասխանը դեռ յայտնի չէ։

Կերպական լրագիրը հետեւեալ փոանդաւոր բայց հանճարեղ գեղին վերայ բժշկական ճեմարաններուն ուշադրութիւնը կը հրաւիրեն։

Շլեցվիկի մէջ երկոթագործ մ՚ոչխատած ժամանակ երկոթի հեղ մի յատկեց աչքը, և խորը մտաւելով մէջը մնաց։ Երիսաթագործը յաւին չզեմանալով բժշկի մի գիմեց, նա ալ իւր որուեռեան ամեն միջոցները՝ ի զործ դնելով չկրցաւ երկոթի չիւղն ոչքին մէջէն հանել։

«Ուրիշ ոնվրիպելի դեղ մի կայ, քսաւ բժիշկը, բայց ձեր կեանքը կրնայ վտանգի մէջ լինալ, և ես չեմ կրնար պատասխանատուութիւնը վրայս առնուլ։ Եթէ ձեր հաւանութիւնն ստանալ՝ տաք ինձ, այն ժամանակ կը փորձեմ այն դեղը։»

Երկոթագործը հոնեցաւ։

Այն ժամանակ բժիշկը երկոթագործին պարանոցը չուան մի անցուներով իւր սենեկին դերանները մեկէն կախեց։

Գանի մի վայրկեան ետքն որդիները տեսնելով ոկսաւ երկոթագործին դուրս լենկաւ, այնքան դուրս ցցուեցան երկոթի չիւղն ոչ երեւնալ ոկսաւ։ ոյն ժամանակ բժիշկն իսկոյն եղունգովը քաշեց դուրս հանեց երկոթի չիւղը և ժամանակն էր։ Երկոթագործը վերջին շունչը փչելց վերայ էր։

Զուանը կայելը մարդը կենդանացընել և ոտքի վերայ հանելը մեկ վայրկենի գործ եղաւ։ Երկոթագործն իսկոյն ձեռքն ոչքին տանելով տեսաւ որ ցաւն անցեր էր։ Բիւր շնորհակալութիւն յայտնելով իւր աղատչին՝ մեկնեցաւ դնաց։

Այս տեսակ բժշկութիւն մ՚ուսանիլն անդամ՝ կը տեսնուի Շլեցվիկի և Հաւանոկանարար ոչիարհի մէջ։ Որոյ՝ է տարին որ այսպէս յանդուգն բժիշկ մ՚եւ այսպէս ալ քաջասիրտ հիւանդ մի գտնուցաւ կրնան իրարու հանդիպիլ։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ
ԷՍԱԱՐՈ ՕՒՄՈՒԹԻՒ

9 յունվ.	երեքշաբթի իրիկուն	58 2
10 »	չորեքշաբթի առաւօտ բացուելուս	58 4
	կէս օր	58 8

Կ. Պոլիս 9 յունվ.

Ոսկէթէ ժէնէրալ բաժին Անգ. լիր.		12,32
Ռիէտի » » Ֆռանկ	»	17 38
Ռիէտի Ամբրա—Թիւրք		9 50
Երկաթուղւոյ հին	Ֆր.	182 1/2
» նոր		88 3/4
Փոխ. 1863	» »	332
» 1865	» »	362
» 1869	» »	326 1/2
Թրամուայ	Ֆրանկիր.	15,80

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարքին հիւանդութիւնը բարւոքելու վերայ է, բայց ինքը շատ նիրհորդած է և ակաղ։

Կը լսեմք թէ այսօր Պատրիարքական վանքանորդ հայրն և հին. եղիսկոպոսունք Ս. Պատրիարքին կոչմէ թարգմ. մեծ Լոսորքոսին պիտի երթան հիւանդութենէ բժշկութեանն համար խնդակցութիւն յայտնելու, և թերայի զ Երեզմանատան հոսանք Հայոց ազգ իս հանայն Եկեղեցականաց կոչմէ վիհ. Յուլիանին ուղղուած շնորհակալագրի ուղերձ մի ն. քարոզութեան մատուցանելու։

Կիրակի օրը Ռուսաց վեհմ. դեսպանին առաջին թարգմանը հնարհաւատութեան եկաւ Ս. Պատրիարքին։

Ռուսաց Ազատիչ լրագիրը՝ Հայոց Պատրիարքարանին կոչմէ Ինոդեան ասնին ատթիւ ողորդական այցելութեան գագաղոնն վերայ ցաւելով գանգատ կը մեղադրէ իրենց Պատրիարքարանը, որ անտեղի մոլեռանդութեամբ Հայոց սիրաբ միրաւորած և արեւելեան երկու մեծ եկեղեցեաց մէջ ողաղութիւն ձգելց պատճառ եղած է։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԻՆ ԴԷՄ ՆԵՐԿՈՒԱԾ ՄԵՐԻՆՍՑՈՒԹԻՒՆԵՐ

Գլուխ ջուրի մէջ ձուկ սրտալ օգտակարն ոյս տարի ալ Ինոդեան առնին առթիւ հոսանակութիւնը խառնվիչու փորձ փորձեցին, բայց չյաջոդեցան։

Կարդ մ՚անձինք կան, բարեբաղդ արար տակաւաթիւ, որք Ժողովրդեան պարկամիտ մասը խորհոյց և իրենց շահուն և կրկոյ դ օրմիք ընելոյ համար ամեն դեր կը խոզան, ամեն հնարք ի գործ կը դնեն, և ամեն վատութիւնան կը խանարհին։

Ս. Պատրիարքն՝ իբրև սիրելական մարդ՝ կրնայ սխալներ գործել, կրնայ իւր պաշտաման մէջ գոկասաւոր դրուելիս ոչ Պատրիարք կոչած է ազատ դահուել թերութիւնէ, կամ մինչև վերջը գոհ լնել դաղդ։ Ոչ ոն ոմանց հանիերով յանիտ չէ բարձրացած և ժամանակէ մ՚ետ՝ ոչ օ՚ի խոչ հանդամ ոչ վար չէ ուռնուած։ Պատրիարք եղած ատեն բանիրան, քաղաքագէտ, աղդասէր, և ամեն բարեմտութեամբ օժտեալ հրեշտակ մ՚է։ Իսկ հանուած ժամանակ, անհոդ, անքաջաքագէտ, ապիկար, և ուրիշ աւելի ծանր թերութիւններով լի անձ մի։ Այլոզ։ Եկեր են ամեն պատրիարքուն՝ և այսպէս ալ դընացեր են։

Այս գիտնալով է որ մեք՝ ոչ նոր Եկող Պատրիարքներն պնչալի ընդունելութեամբ կը դրաւատեմք և կը պանծացնեմք ոյլոդ զէս, ոչ ալ քիչ մի հիննալէն ետեւ անկնոյ կը պարտաւորեմք։ Ոչոն զի երկուքն ալ չատաղանցութիւն են։

Բայց կատարեալ թեան հոգին, կիրքը, շահը, չափ ատհման չանցեր չատ անդամ։ Իւր նպատակին հասնելոյ համար չափազանցութեանց պէտք ունի, ժողովրդը պէտք է դրդռէ, յուզէ, աղդոյն սլմնատոր իշխանութեան վերայ ճնշում բանեցընէ, և երբեմն սասպոլէ ալ խակ գոյն։

Լեմ Պատրիարքն իւր պաշտօնին մէջ թերութիւն կամ պարտապանութիւն մ՚ունի, երնոխխանական ժողովը կրնայ զոյն գատել, յորդորութիւն հրատիրել, և եթէ չյաջոդի, նոցա անկումը մեռնիլ։ Բայց այս օրինաւոր միջոցը չահտիրայ գործին չդարձ։ Անոնք կուգեն անպատճառ տարպարել պատրիարքը։ և եթէ երեսխանական ժողովոյ մէջ չյաջոդին կամ յաջողելոյ յետ չունենան, ժողովրդեան մէջ տեսակ տեսակ տարբեր կը տարածեն, գոյթակցութիւն կը սերմանեն, ատամիկը սաք կը հանեն և ազգը սակն՝ ի վերայ կընեն։

Խրիմեանի երդուեալ հակառակորդներն այ այս վերջին միջոցն ընտրելով, անկեալ շարժում վատ փոյձ մ՚ընին, բայց չյաջոդեցան։ այլամիտ ժողովուրդն ազգին և եկեղեցւոյն պատիւն ամեն նկատմունքէ զերբ՝ ի վերայ դասելով, ցասմամբ և դղրդանօք զատաստարան այն նուատ և անարդ փորձը։

Հետեւեալ նամակը, զոր հին հորիւրէն ուելի ժողովուրդ ստորագրած էն, մեր ընտրեալներուն հասատաւ թիւն մ՚է։

. . . խմբագիր Տեր։

Մանգամեկ 2077 թիւ թերթին մէջ բոլոր մը կարդացինք որ կրսէր թէ այս օրերս Ս. Պատրիարքին վրայօք տեսակ տեսակ բարուբոկան խօսքեր կը պարտին, և թէ Պայր եկեղեցի ի դանձանակներէն մէկուն մէջ անբաստագիր նոմակ մը ձգուեր է, որ Ս. Պատրիարքին դէմ անարդարակատութեան ծանր ամբաստանութիւններ բնելէ ետեւ կ՚ստորագրեալ եղեր, որ էին Ս. Ինոդեան ասնին որը պատարագ մատուցանէ։ Ընդանէն վար պիտի ուռնուի և այլն։ Երբ մենք ներկայ ժողովուրդքս յիշեալ լրագիրը կարդացինք, սատակի ցաւ. և զայրոյթի դգացինք, և նոյն ի իրերը Պայր եկեղեցին երթալով, անհամբեր սրտիւ Ս. Պատրիարքին եկեղեցի իջնելուն սպասեցինք, բայց ի զուր։ Հարցի չարակամներն երգուեցան, սակաւին Ս. Պատրիարք Հայրն եկեղեցի չիջաւ։ Այս բանը սատիկ սրտատանջութիւն և յուսնանք պատճառեց ժողովրդեանս մէջ, և սկսանք ըսել թէ մի գուցէ յիշեալ անատարագիր նամակին պատճառաւ է որ Ս. Պատրիարքը եկեղեցի չիջնար։ Անմիջապէս մեր մէջէն ատենարկու անձէ բաղկացեալ պատգամաւորութիւն մ՚ընտրեցինք և Նորին Սրբութեան դրկեցինք հարցնելու թէ ինչ պատճառի համար է որ եկեղեցի չիջնէ, և խնդրելու որ եկեղեցի իջնէ, և իւր Հայրական իրատներով ժողովուրդը մխիթարէ։ Երբ եկեղեցի չիջնելուն պատճառը Սրբազան Հօր կոչմէն կը յայտնուի՝ բսելով թէ ոչ այլ ինչ է՝ այլ միայն իւր անձնական տարութիւնն, և կը համոզէ որոշագամաւորները որ երթան հանգիստ ըլլան, և «ինծի համար մեծ ցաւ է որ այսօր իմ տկարելի ժողովուրդս բոցակոյ կը գտնուի, բայց Նախախնամութիւնն այպէս տնօրինած է» կըսէ, որոշագամաւորները չկրնալով Նորին Սրբութեան յորդորանացը, կրկին կը թռնանձնեն որ անմիջապէս եկեղեցի իջնայ, որպէս զի խռովութիւն մը չպատահի։ Ս. Պատրիարքը խօսք կուտայ վերջնապէս իջնելու։ Երբ ժողովուրդը Նորին Սրբութեան եկեղեցի իջնալու ուշանալը կը տեսնէ, կրկին կասիկին զպատգամաւորն՝ որ երթան կրկին անդամ թռնանձնեն Նորին Սրբութիւնը՝ որ գոյ իւր սիրելի և յուզեալ ժողովուրդը մխիթարէ։

Մայր եկեղեցոյ պատասարժան թաղական խորհուրդը, ժողովրդեան յուզմունքը տեսնելով, պատգամաւորները խորհրդարան կը հրաւիրէ, որպէս զի խնամոյ պատճառաւ։ Նաքա ալ կը պատասխանեն թէ՝ ժողովրդեան ուզածն ուրիշ բան չէ՝ բայց միայն Սրբազան Պատրիարք Հօր Ներկայութիւնը։ տասը վրայ թաղական խորհուրդին ալ երկու անձինք պատգամաւորաց հետ միանալով կրկին անդամ՚ի որին բարձր Սրբազնութեան կը ներկայանան և կը թռնանձնեն որ գոնէ տասն վայրկենի չափ ինքզինքը ժողովրդեան ցուցնէ, որպէս զի յուղեալ սրտերը հանգարտին։ Այսոր վերայ Ս. Հայրը կ՚ստիպուի եկեղեցի իջնալ, բա. հանդարտելով ժողովրդեան փափաքը լնցնել, քան թէ իւր անձն կրկնակի վատառողջութեան ենթարկել, պատն հանդարտելէ զատ՝ մեր խորին շնորհակալութիւնը կը մատուցանենք Նորին Սրբազնութեան, և ապա պատուտարեան թաղական խորհրդոյն և Սրբազանազոսիս Ցէր Եղիշէ հօր, որ ժողովրդեան փափաքը կատարեցին։

Այդ, խմբագիր տէր, կը խնդրէ հոյ ժողովուրդը ձեր ազդարարութենէն որ այն գրութիւնս ձեր պատուական Մասեաց ոտրոտոյ հիւրընկալելու ընորհ մ՚ընէք, որով մնամք...

1873 յունվ. 6 Հայ ժողովուրդը
(Յ...ր-Բ...-Մ-...)

. . . խմբագիր.

Գիտէք որ Լենդհանուր ժողովոյ ԾԳ. նստին խօսք առեր էի ակնոց ակիս խնդրոյն վերայ, եւ խօսքս թերի մնացած էր։ Բայց վերջին նստին ժողովոյ որոշեց նոյն խնդիրը յանձնաժողովոյ յանձնել, եւ ոչ թատրոյոյ ընթերցանութեան փափաքը լնցնել, քան թէ իւր անձն կրկնակի վատառողջութեան ենթարկել, պատն հանդարտելէ զատ՝ մեր խորին շնորհակալութիւնը կը մատուցանենք ընտրութեանը մէջ, այսինքն ոյնպիսի անձինք ես յանձնաժողովոյ անդամ կարգեց, որք լինի հանուր ժողովոյ մէջ պ-ը-ծ-ռ-ա-ն-ա-ն-ա-ն

ոխուր և ոգեիսպառ իրողութիւններ, պարտք կը համարիմ եւ կը ջանամ ուրիշ միջոցներով ձայնս լսելի ընել իբրեւ երեսփոխան, որպէս զի խիղճս հանդարտ ըլլայ և կարենամ ըսել, «ապրիւն ձեր՝ ի դլուխ ձեր եղլեցիս»

Կարեւոր կը համարիմ «ոնուշ ուղը կապելու» սկզբունքին վրայ եւս ալ առ ի թիւ քանի մը իսօք ըսել, ժամանակ է արդէն հարցնեմ հասկանալու ինչ այդ սկզբունքը, որ երկար դարերէ ի վեր ազգութիւն եղած է խոտորումներուն և խոհեմութեան յարգելի, և զոր ոչ միայն ազգանուններն ու ամառայարկերը, այլ և մեր Պահմանադրական ասպանները ու ինչ ազատամիտները երբեմն յարգելով կը յայտնեն, չատ անդամ աղի ին վիրքերը ոտմատաքի բուժելու. սեղ միայն մեր ի վերայ կը դայէ զանոնք, քիչ ժամանակէն նոյն վէրքերը դարձեալ կը բացուին, բայց աւելի ապականած, աւելի գոյրացեալ, և այն ատեն կ'սոխարանք ի սկզբան եւ ամենեմ անիսնեմ գաստուած միջոցներէն ալ ոչ ոչ՝ միջոցներու դիմել, և կը յայտ յիշուին չար քան զառաջինն։ . . . Ամենք կը պնդեն թէ այդ սկզբան ընդհանրապէս ինչ որ Հայը մինչեւ դարդ կարոդացած է իր գոյութիւնը պահպանել. ամենք ալ ատար հակառակ կը հաստատեն թէ այդ սկզբունքը մեծամեծ չարիք հասուցած է Հայուն։ Վերջնոյ կարծիքին եմ և ես, և օրէ օր ուելի կը համոզուիմ անոր ճշմարտութեանը, վասն զի կը տեսնեմ՝ յոռեմ թէ այդ գոյութիւն պարծերը փոխանակ հիմնական կերպով կարգադրուելու, միայն աւելցեալ գարմանն կ'ստանան, կամ սեռնեռնի կերպով կը կարիանան՝ այդ հին զ արեր ուսանող ուսած պատանեան ոկղան ընդունիր։ Ինչ մեղ այդ. ընդունիր բանը ոչ խոշորատիրութիւնէ և ոչ խոհեմութիւնէ յառաջ կուգայ, այլ բարոյական տկարութիւնէ և մանրի ծառայութիւնէ։ Այդ սկզբունքին կարարելն հետեւողներն իրաւունք կուտան մեզ անկեղծօրէն ըսել կրնայ թէ իրենք ոչ բարական արիութիւն ունին պաշտպանելու զիմաբարեալ, ոչ բարական ընդունակութիւն իրրեւ Պահմանադրական խորհելու, և ոչ բուսական կամքի հաստատութիւն և ճշմարիտ բնաւորութիւն ազգասիրութիւն Պահմանադրական գործելու։ Ինչ մեղ դատապարտելի և վնասակար սկզբունքը դարերէ ի վեր ազգիս մէջ ունեցեր է։ Ինչ մեղ ազգային գործերը փոխանակ հիմնական կերպով կարգադրելու, միայն աւելցեալ գարմանն կ'ստանան, կամ սեռնեռնի կերպով կը կարիանան՝ այդ հին զ արեր ուսանող ուսած պատանեան ոկղան ընդունիր։ Ինչ մեղ այդ. ընդունիր բանը ոչ խոշորատիրութիւնէ և ոչ խոհեմութիւնէ յառաջ կուգայ, այլ բարոյական տկարութիւնէ և մանրի ծառայութիւնէ։ Այդ սկզբունքին կարարելն հետեւողներն իրաւունք կուտան մեզ անկեղծօրէն ըսել կրնայ թէ իրենք ոչ բարական արիութիւն ունին պաշտպանելու զիմաբարեալ, ոչ բարական ընդունակութիւն իրրեւ Պահմանադրական խորհելու, և ոչ բուսական կամքի հաստատութիւն և ճշմարիտ բնաւորութիւն ազգասիրութիւն և

NORTHERN

ՆՈՐԹՇԷՐՆ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԼՈՆՏՈՆԻ ԵՒ ԱՊԷՐՏԻՆԻ

2,000.000 Լիրա Սթէրլին դրամագլխով

Այս ընկերութեան գործակալին իշխանութիւն տրուած է հրդեհի դէմ չէնքեր, կարասիներ եւ վաճառքներ ապահովելու. ինչպէս նաեւ կենաց վերաբերեալ ապահովութիւններ պայմանագրելու.

Ապահովեալ կողմերուն ու ֆիրմաներն անմիջապէս կը վճարուին ասոր գործակալներու

Գրիգոր

ԱՏԻԱՆ Մ. ԲԷՕՆ

Ղալաթիա Գարագէոյ ճեմարանի խան

ԼԷ Տ'ԻՐԻՆ ՊԻՎԼԷՐ

Մորթի խնամոց եւ գունոյ վերանորոգման եւ գեղեցկութեան համար ամենանց խիստ հարկաւոր եւ ընտիր սնամ.

Լ. Թ. Պիվէրէն հնարուած հազարի հիւթով

Ընդհանուր մթերանոց փարիզ Պուլվար աը Ամբասազուրկ թիւ 40.

ԱԵՌԱՅԻՆ ՁԻԼԻՐ ԵՒ ՓՈՇԻ ԿԱՏԱՐԵԼԱՊՈՒԹԵԱՆ.

ՏՈՒԳԻՐ Ֆ. Ա. ՊՈՆ ՌԱՖԱԷԼԻՆ.

Այս ջուրն ու փոշին ամբիր այս տեսակ ջուրերէն ու փոշիներէն հարիւրին 40 ում ժամն գնով կը ծախուին. բայց անուշահոտութեան եւ օգտակարութեան կողմէ զանոնք ալ կը գերազանցեն.

Անոնց գլխաւոր գեղեցկանուագայ վարակներէն եւ հոտավաճառաց քով կը գտնուի.

ԾԱՆՈՒՈՒՑՈՒՄ

Հոյսերեակեան զօրաց պիտոյքը համար այս հինգ շաբթի օր 12.000 թոփ 12 լիպրանոց՝ 13.000 թոփ 11 լիպրանոց եւ 6000 թոփ 7 լիպրանոց ամենի բան պէտք. 200.000 մէջիտ ատիրքագ քէմէն պէտք. եւ 80 000 մէթրս խարիսխ գնահատութեան պիտի գլուխն 'ի Տարի Շուրա. տուողները հան երթան.

8 յունիս 1873

Ի Գաւառն Սպարապետի

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻԷԻ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1872 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2 ՇԱԲԱԹ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՍԻՆԶԵՒ Դ. ՆՈՐ ԿԱՐԳԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԱՍՓՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒ ՆՍՐԸ

Ժամ	Թիւ	Եւրոպական Եղանակ
2	4	Սենիմանալլէն Պէյիւքտէրէ Թարապիա, Պէյքօղ, Եէնիքէյ, Էմիրկէն Բ. Հիսար. (Թացի ուրբաթէ).
2	15 34	Սենիմանալլէն Մէզարպուրնու. Պէյիւքտէրէ Թարապիա, Եէնիքէյ, Պոյաճը Բ Հիսար, Պէշիք Արնաւ
3	25	Սենիմանալ Մէզար Պէյիւքտէրէ Թարապ Եէնիք Սթէնեա Էմիրկէն Պէշիք
3	15 33	Բուսմէլի եւ Անատօլու. Գալաթէն Մէզար Պէյիւք Թարապիա Եէնիքէյ Պոյաճըքէյ. Բ. Հիսար Պէշիք Արնաւ
4	20 32	Սենիմանալլէն Պէյիւք. Թարապ. Եէնիքէյ Սթէն. Էմիրկէն Պոյաճ. Բ Հիսար, Պէշիք Արնաւուքէյ, (Ուրբաթ օրերը Գարաչ. Արնաւուքէյ. Պէշիքթաշ Գալաթիա)
5	30 34	Մէզարպուրնուէն Պէյիւքտէրէ. Թարապ. Եէնիք. Սթէնեա Միրկէն, Բ. Հիսար Պէշիք Արնաւ Արնաւուք. Պէշիկթաշ.
7	5	Սենիմանալլէն Պէյիւքտէրէ Թարապիա. Պէյքօղ. Եէնիքէյ. Էմիրկէն Գանբրճա, Բ. Հիսար Գանտիլլի. Արնաւուքէյ. Պէյլերպէյ. Արնաւուք. Գարկնանուք. Պէշիրթաշ. Իսկիսարայ
8	45 25	Սենիմանալլէն Մէզարպուրնու. Պէյիւքտէրէ. Թարապիա Պէյքօղ Սնիքէյ. Պոյաճ. Բ Հիսար, Պէշիք Արնաւուքէյ. Արնաւուք Պէշիքթաշ. Գալաթիա.
10	6	Մէզարպուրնուէն Պէյիւքտէրէ Թարապիա Եէնիքէյ Սթէն. Էմիր. Բ. Հիսար. Արնաւուքէյ. Արնաւուք Պէշիկթաշ.

Աբնաւուք Բէնէն

Ժամ	Թիւ	Եւրոպական Եղանակ
2	45 23	Արնաւուքէյ Գարբուչէմէ Արնաւուք Պէշիքթաշ
2	45 22	Արնաւուք. Գարբուչ. Արնաւուք. Պէշիկթաշ Գալաթիա.
3	15 6	Արնաւուք Գարբուչ. Արնաւուքէյ, Պէշիքթաշ.
3	45 2	Արնաւուք Գարբուչ. Արնաւուք. Պէշիկթաշ. Գալաթիա.
4	15 23	Արնաւ. Գարբ. Արնաւուք. Պէշիկ
4	50 22	Արնաւուքէյ, Գարբուչէմէ, Արնաւուքէյ, Պէշիքթաշ, Գալաթիա.
5	30 4	Արնաւուքէյ Գարբուչ. Արնաւուքէյ Պէշիկթաշ, Գալաթիա, (Թացի ուրբաթէ).
8	19	Արնաւ Գարբուչ, Արնաւուքէյ Գարգ. Պէշիք. Գալաթիա.
10	22	Արնաւուքէյ Վանիքէյ, Զէնկէլք. Պէյլերպէյ, Գարգուանճուք
10	45 19	Արնաւուքէյէն ուղղակի կամարջ.

Աւէլեան Եղանակ

Ժամ	Թիւ	Եւրոպական Եղանակ
2	30 21	Պէյքօղ Բաչատաղ. Գանբրճա. Ա. Հիսար. Գանտիլլի. Վանիք, Զէնկէլքէյ. Պէյլերպէյ. Գարգուանճուք.
2	30 5	Վանիքէյէն Զէնկէլ. Պէյլերպ. Գարգուանճք. Գալաթիա.
3	19	Պէյիւքտ. Պէյքօղ. Բաչատաղճ. Գանբրճա. Ա. Հիսար. Վանիքէյ Զէնկէլքէյ. Պէյլերպէյ. Գարգուանճուք.
4	30 31	Վանիքէյ. Զէնկէլքէյ. Պէյլերպէյի. Գարգուանճուք. (Թացի ուրբաթէ)
5	15 17	Պէյքօղ. Բաչատ Գանբրճ. Ա. Հիսար Գանտիլլի. Վանիք. Զէնկէլք. Պէյլերպէյ. Գարգիանճուք.

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Եւրոպական Եղանակ

Ժամ	Թիւ	Եւրոպական Եղանակ
3	30 5	Գալաթիա. Իսկիսարայ Պէշիքթաշ. Գարգուանճուք. Օրթաքէյ Պէյլերպէյ Զէնկէլք. Արնաւուտքէյ Գանտիլլի Բ. Հիսար. Գանբրճա. Լիմիրկէն Եէնիքէյ Պէյքօղ. Թարապիա Պէյիւքտէրէ Եէնիմանալլէ
4	34	Պէշիքթաշ. Օրթաքէյ Գարբուչէմէ. Արնաւուտքէյ Պէշիք Բ. Հիսար Էմիրկէն Եէնիքէյ Թարապիա. Պէյիւքտէրէ Մէզարպուրնու.
5	30 25	Պէշիք. Օրթաք Արնաւուտք. Պէշիք. Բ. Հիսար. Պոյաճ. Եէնիք. Պէյքօղ. Թարապիա. Պէյիւքտէրէ. Մէզարպուրնու. Եէնիմանալլէ.
6	45 19	Իսկիսարայ Պէշիկթաշ Գարգուանճուք Օրթաքէյ. Պէյլեր Զէնկէլ Վանիքէյ Արնաւուտքէյ
7	45 2	Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Արնաւուտքէյ Բ. Հիսար Էմիրկէն Եէնիքէյ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպ
8	30 6	Գալաթիա. Իսկիսարայ. Պէշիքթաշ. Գարգիլ Օրթաք Պէյլերպէյ Զէնկէլքէյ Վանիքէյ Արնաւուտք.
9	45 4	Բ Հիսար Պոյաճրքէյ Եէնիքէյ Պէյքօղ Թարապիա, Պէյիւքտէրէ Եէնիմանալլէ (թացի ուրբաթէ)
10	33	Պէշիք Բ. Հիսար Էմիրկ Եէնիքէ Թարապիա Պէյիւքտէրէ Մէզարպ Եէնիմանալլէ Բ. Ա. Գալաթ
10	30 32	Պէշիքթաշ Գարբուչ Արնաւուտ Բ. Հիսար Պոյաճրքէյ Եէնիք Թարապ. Պէյիւք. Մէզարպուրնու. Եէնիմանալլէ.
10	45 34	Օրթաքէյ. Պէշիք. Բ. Հիսար. Էմիրկ. Սթէն. Եէնիք. Թարապիա Պէյիւքտէրէ. Մէզարպուրնու.
11	15 25	Թարապիա Պէյիւքտէրէ. Մէզարպուրնու. Եէնիմանալլէ.
11	30 21	Պէշիք. Բ. Հիսար Պոյաճրք. Էմիրկ Եէնիքէյ

Աբնաւուտ Բէն

Ժամ	Թիւ	Եւրոպական Եղանակ
3	30 23	Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Արնաւուտքէյ.
4	10 22	Պէշիքթաշ. Օրթաքէյ Գարբուչ Արնաւուտքէյ:
9	20 23	Պէշիկթաշ. Օրթաքէյ. Գարբուչ. Արնաւուտք. Վանիք
10	21	Գալաթիա. Պէշիկ Օրթաք Գարբուչ Արնաւուտք
11	31	Գալաթիա. Պէշիքթ. Արնաւ. (Թացի ուրբաթէ):
11	20 22	Գալաթիա. Պէշիք. Օրթաք. Գարբուչ Արնաւուտք
11	45 23	Օրթաքէյ. Գարբուչէմէ Արնաւուտք
11	45 6	Պէշիքթաշ Գարգուանճուկ Արնաւուտքէյ
12	2	Պէշիքթաշ Օրթաքէյ Գարբուչէմէ:

Աւէլեան Եղանակ

Ժամ	Թիւ	Եւրոպական Եղանակ
4	4	Գալաթիա. Պէշիկթաշ. Իսկ. Գարգուանճուկ Պէյլերպէյի Զէնկէլքէյ Վանիքէյ Արնաւուտքէյ (Թացի ուրբաթէ)
10	27	Գարգուանճուք. Պէյլերպէյ Զէնկէլքէյ. Վանիքէյ.
10	30 19	Պէյլերպէյ. Զէնկէլքէ. Վանիքէյ. Գանտիլլի. Ա. Հիսար Գանբրճա. Բաչատաղճ. Պէյքօղ Թարապիա Պէյիւքտէրէ
11	17	Գարգի. Պէյլերպէյի Զէնկէլք. Վանիք. Ա. Հիսար Գանբրճա, Բաչատ. Պէյքօղ
11	30 2	Գալաթ. Գարգի. Պէյլերպէյ Զէնկէլ Վանի.

Ա. Ի Ե Ա Տ Ի Ա Կ Ա Ն

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈՒԵՆԱԿՈՒՕՆԱՆ
9 ՅՈՒՆՎԱՐ

ՕՍՄԱՆՅԱՆ ԼԻՐԱՅԻ ՀԵՏ 100 ԳՐՈՒՇԻՆԵՐՆ,

Լոնտրա 3 ամիս դուրուչ 110 20
Փարիզ 23, 30

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄԻՑ
9 ՅՈՒՆՎԱՐ

Ոսկի լիրա	դուրուչ	110.20
Նաբոլէոն ոսկի	»	87.17
Իմբէսիոլ առուս	»	89.20
Բէրլէտիգ	»	51.20
Հինգ Ֆրանք	»	—
Հինգոց	»	103.5
Պլինտ	»	120,

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 9 ՅՈՒՆՎԱՐ

Ա Ր Մ Ս Տ Ի Թ

Ցորեն կարմիր	Գալաթիա	40	—42
» »	Աղաց	38	—42
» »	Պուլգար	30	—32
» »	Պուրկազ	30	—32
«	Թէքիրտաղ	—	—
» կակուղ	Աղաց	42	—47
» »	Գալաթիա	32	—35
Կիրքա թուենա		38	—40
Չէրէն կակուղ	Պուրկազ	—	—

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

A. D.

1809

ՆՈՐԹՇ ՊՐԻԹԻԾ ԷՆԴ ՄԷՐՔԸՆԹԱՑԼ

ՀՐԴԵՀԻ ՀԱՄԱՐ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

Բուն գրամագլուխ	Անգլ. Լիրա	2000000
Մինչեւ 1871ի վերջը հրդեհին համար ապահովի դրամ	» »	528.893
Շահէն տուրքան	» »	250.000
Հրդեհի ճիւղին տարեկան հասոյթը	» »	708.000

Այս ընկերութիւնն 1809ին կազմուած է, եւ իր գրամագլխին դատ՝ շահէն առնչուցած մեծ զումարքն ոչխարհիս ամենէն մեծ ընկերութեանց կարգն անցած է.

Մարդասիրական վճառատանց, ինչպէս նաեւ Կ. Պոլսոյ եւ Գալաթիոյ մեծատանց մէջ դրուած մատուռաց վճառաքներն ապահովելէ դատ, նաեւ տուներ, խանութներ, վճառատուներ, գործարանները եւ կարասիները կապահովի թէ՛ Կ. Պոլսոյ եւ թէ՛ շրջակայ գիւղերէից մէջ.

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւն ստանալ կամ ապահովութիւն բռնել, ուզողները պէտք է դիմեն Գալաթիա Գէպրդ պէյ խանը, թիւ 9 առ Գ. ՈՒԻԼԼԻԱՄ Ը-ՍՅՈՆԻ, որ ընկերութեան փոխանորդ գործակատարն է.

LLOYD SUISSE

ԼՈՅԴ ՍՈՒԻՍ

ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՆ
(ՍԻԿՈՒՐԹԱ)

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՎԻՆԹԷՐԹՈՒՐՈՒ

Այս ընկերութեան Կ. Պոլսոյ գործակալութիւնէն (ատէնթօ) ապահովութիւն ունին Յամանքի, Ծուվալ եւ Գեսի միջոց վճառաք ապահովելու.

Աւելի մանրամասն տեղեկութեան համար պէտք է դիմել սատրաղ տիրոջ.

ՀԱՐՄԱՆ ՀԵԼՊԻՆՊ
Ընդհանուր Գործակալ
Գալաթիա
Գալանթիանա փողոց
թիւ 2

ԱԼԷՔՍԱՆԴՐ
ԲԻՔՄԷԼՋ
Գործակալ
Ի Գահէէ դարձ
Կ. Պոլիս.

ԹՄԲԱԳԻՐ—ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՑ
Կ. ՊՕԼԻՍ ՊԱՆԻԼԻ ԽԱՆ